



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Zdeňka Sováka a soudců JUDr. Iva Skoupého a Mgr. Vandy Činkové ve veřejném zasedání konaném dne [datum] odvolání obžalovaného [příjmení], v [obec], proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. července 2016, čj. 6T 48/2015-1240, a rozhodl

takto:

K odvolání obžalovaného se podle § 258 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek zrušuje ve výroku o vině pod bodem 2) zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), odst. 3 písm. a), c) tr. zákoníku a přečinem soulože mezi příbuznými podle § 188 trestního zákoníku a v důsledku toho i v celém výroku o trestu, ve výroku o uloženém ochranném ústavním sexuologickém léčení a ve výroku, kterým byla obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. řádu stanovena povinnost nahradit poškozené [anonymizováno],, bytem [adresa] (zastoupené opatrovníkem Městským úřadem Dobříš, odbor sociální, [obec] nám. 119, [obec]) škodu ve výši 180.000 Kč a nemajetkovou újmu v penězích ve výši 360.000 Kč

Podle § 259 odst. 3 tr. ř. se znovu rozhoduje tak, že obžalovaný

M. K.,

je vinen, že

(2) nejméně od července 2012 do 22. března 2015 ve svém bydlišti v obci [obec], okr. [obec], v různých prostorách rodinného domu a i jinde - zčásti v pronajatém bytě v domě, v ul.v [obec], okr. [obec], opakovaně, nejméně jedenkrát týdně, za účelem sexuálního uspokojení, vyžadoval, aby ho jeho biologická dcera poškozená [příjmení],, jejíž věk znal, sexuálně uspokojovala orálními a masturbačními praktikami a ještě před jejími 14. narozeninami s ním souložila, a když to odmítala a odstrkávala ho rukama, tak její aktivní odpor překonával tím, že ji udeřil do obličeje nebo jí držel ruce a i jí verbálně hrozil, aby ho poslechla, což nakonec udělala, a tímto jednáním jí způsobil posttraumatickou stresovou poruchu, která u ní dosud trvá,

tedy: jednak jiného násilím donutil k pohlavnímu styku, spáchal takový čin souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží, na dítěti a na dítěti mladším patnácti let, a způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví

jednak vykonal soulož s příbuzným v pokolení přímém

čímž spáchal

zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), odst. 3 písm. a), c) tr. zákoníku a přečin soulože mezi příbuznými podle § 188 trestního zákoníku

a odsuzuje se

za tyto trestné činy a za trestný čin znásilnění podle § 241 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. a), b) tr. zákona účinného do 31. prosince 2009 ad 1) napadeného rozsudku a za přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 tr. zákoníku ad 3) napadeného rozsudku

podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi a půl (7 a ½) roku.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s dozorem.

Podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku ve znění účinném do 31. 5. 2015 se obžalovanému ukládá trest propadnutí věci, a to osobního počítače černé barvy ve skříni typu MidiTower, výrobní číslo 2006CS7139, pevný disk Seagate Barracuda 7200.10 80GB, modelové číslo pevného disku ST380215, výrobní číslo pevného disku 9QZ57NZT, paměťové karty Olympus xD-Picture Card 1GB a digitálního fotoaparátu Olympus, model FE -120 stříbrné barvy.

Podle § 99 odst. 2 písm. a), odst. 4 tr. zákoníku se obžalovanému ukládá ochranné sexuologické léčení v ústavní formě.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen nahradit poškozené nezl. B. K.,,, okr. [obec] (zastoupené opatrovníkem Městský úřad Dobříš, odbor sociální, [obec] nám. 119, [obec]) škodu ve výši 180.000 Kč a nemajetkovou újmu v penězích ve výši 360.000 Kč.

Jinak zůstává napadený rozsudek nedotčen (tj. ve výrocích o vině ad 1), ad 3) a ve výrocích o přiznání náhrady škody a nemajetkové újmy poškozené [příjmení], a přiznání nemajetkové újmy poškozené nezl. Z. K.,).

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského v Praze ze dne 18. července 2016, čj. 6T 48/2015-1240 byl obžalovaný [příjmení] uznán vinným ze spáchání ad 1) trestného činu znásilnění podle § 241 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. a), b) tr. zákona účinného do 31. prosince 2009, ad 2) zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), odst. 3 písm. a), c) tr. zákoníku a přečinu soulože mezi příbuznými podle § 188 tr. zákoníku a ad 3) přečinu zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 tr. zákoníku. Za tato jednání byl odsouzen podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku a za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi a půl roku, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Dále byl obžalovanému podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku uložen trest propadnutí věcí tak, jak jsou uvedeny i ve výroku rozsudku shora. Podle § 99 odst. 2 písm. a), odst. 4 tr. zákoníku bylo pak obžalovanému uloženo ochranné ústavní sexuologické léčení.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byl obžalovaný uznán povinným nahradit poškozené [příjmení] [jméno] škodu ve výši 270.000 Kč a nemajetkovou újmu v penězích ve výši 360.000 Kč, poškozené nezl. B. [jméno]., zastoupené označeným opatrovníkem, škodu ve výši 180.000 Kč a nemajetkovou újmu v penězích ve výši 360.000 Kč a poškozené nezl. Z. [jméno]., taktéž zastoupené stejným opatrovníkem, nemajetkovou újmu v penězích ve výši 50.000 Kč.

Podle skutkových zjištění nalézacího soudu spočívala trestná činnost obžalovaného v tom, že

1) od přesně nezjištěné doby v roce 2003 do listopadu 2007 ve svém bydlišti v obci [obec], okr. [obec], v různých prostorách rodinného domu č. 39 a i jinde, opakovaně, nejméně dvakrát měsíčně, za účelem sexuálního uspokojení vyžadoval, aby ho jeho biologická dcera poškozená [příjmení], , jejíž věk znal, [anonymizováno 6 slov] a od ledna [rok] [anonymizována tři slova], a když s tím nesouhlasila a chtěla odejít z místnosti nebo se bránila tím, že ho odstrkovala rukama a vzpírala se, tak její aktivní odpor překonával tím, že si ji přidržel nebo ji udeřil do obličeje, jakož i verbálními hrozbami, aby se podřídila, a tímto jednáním způsobil poškozené posttraumatickou stresovou poruchu závažného a chronického charakteru trvající jedenáct roků, která přerůstá do poruchy osobnosti

2) nejméně od července 2012 do 22. března 2015 ve svém bydlišti v obci [obec], okr. [obec], v různých prostorách rodinného domu a i jinde - zčásti v pronajatém bytě v domě , v ul. v [obec], okr. [obec] (července 2012 2013), opakovaně, nejméně jedenkrát týdně, za účelem sexuálního uspokojení, vyžadoval, aby ho jeho biologická dcera poškozená [příjmení], , jejíž věk znal, sexuálně uspokojovala [anonymizována čtyři slova] a ještě před jejími 14. narozeninami s ním [anonymizováno], a když to od počátku slovně odmítala a odstrkávala ho rukama, a dávala si ruce na břicho a níže, tak její aktivní odpor překonával tím, že ji udeřil do obličeje, dával jí ruce pryč z intimních partií, za účelem [anonymizována čtyři slova] [anonymizována čtyři slova] [anonymizováno] [anonymizováno] [anonymizováno], [anonymizována čtyři slova] [anonymizována čtyři slova], [anonymizováno] [anonymizováno] [anonymizováno] a používal i verbální pohružky (včetně fyzickým násilím) směřující k tomu, aby ho poslechla, což nakonec činila- v pozdějším období se mu i podrobovala ve strachu z jeho neustálých pohrůzek, a tímto jednáním jí způsobil posttraumatickou stresovou poruchu, která u ní dosud trvá,

3) nejméně od července 2012 do [datum] ve svém bydlišti v obci [obec], okr. [obec], v prostorách rodinného domu č. 39 – zčásti i v pronajatém bytě v domě , v ul. v [obec], okr. [obec], digitálním fotoaparátem Olympus, model FE -120, pořídil nejméně 304 fotografií a 15 videozáznamů zachycující detailní dráždivé snímky odhaleného přirození a těla jeho dcery poškozené [příjmení], , a provádění sexuální praktiky a polohy sexuálních styků s ní, a v době od [datum] do [datum] pořídil nejméně 4 fotografie zobrazující dráždivé snímky odhaleného přirození jeho biologické dcery poškozené [příjmení], , a snímky uchovával v osobním počítači typu MidiTower, výrobní číslo 2006CS7139, pevný disk Seagate Barracuda 7200.10 80GB, modelové číslo pevného disku ST380215, výrobní číslo pevného disku 9QZ57NZT a na paměťové kartě Olympus xD-Picture Card 1GB.

Shora citovaný rozsudek Krajského soudu v Praze napadl obžalovaný bezprostředně po jeho vyhlášení odvoláním, které odůvodnil prostřednictvím své obhájkyne JUDr. [jméno] [příjmení]. Odvolání směřující do všech výroků napadeného rozsudku, v jeho odůvodnění obžalovaný omezil tak, že se netýká výroku o vině za skutek pod bodem 3) a výroku o trestu propadnutí věci.

Připomněl v něm, že jde o druhé rozhodnutí tohoto soudu, přičemž setrval na argumentaci původního odvolání, kterou v podstatných pasážích dlel zopakoval.

Znovu tak připustil, že s dcerami I. a B. udržoval sexuální praktiky, čímž jako otec i člověk selhal, nadále je však přesvědčen, že se vůči svým dcerám při sexuálních praktikách nechoval násilnický ve smyslu definice trestného činu znásilnění.

S poukazem na změnu postoje dcery B. namítl, že jeho obhajoba má reálný základ. Poukázal k tomu na obsah jejího dopisu z předchozího odvolacího řízení a i zásadní změnu oproti původní výpovědi v následném hlavním líčení po zrušení prvního rozsudku. Vyjádřil přesvědčení, že jednání, které je v podání [anonymizováno] stále daleko od skutečné pravdy, nemůže být považováno za trestný čin znásilnění. Uvedl, že pokud je zde dán manévrovací prostor, tedy je možno se sexu vyhnout, nelze

považovat takové jednání za donucení k sexuálním praktikám s tím, že skutková podstata trestného činu znásilnění je postavena na donucení poškozené osoby, kdy volní rozhodovací složka je zcela potlačena.

Zdůraznil dále, že ani výpověď dcery [anonymizováno] se nezakládá na pravdě, je přikrášlená tam, kde prezentuje sexuální praktiky jako nedobrovolné, pod násilím.

Vyjádřil přesvědčení, že dokazování zůstalo neúplné, pokud nebyla dovyslechnuta s tím, že původní výpověď této svědkyně také zpochybnila tvrzení dcery [anonymizováno] z [datum].

Námítky uplatnil i vůči závěrům znalců [příjmení] [jméno] [příjmení] a PhDr. [jméno] [příjmení], ty označil za nesprávné především s tím, že sama B. K. u hlavního líčení dne 21. 4. 2016 uvedla, že žádnou poruchou zdraví netrpí, nad to znalci vycházeli z přikrášleného a zveličeného skutkového stavu. Omylnost znaleckých závěrů pak demonstroval na výsledcích revizního znaleckého posudku k vlastní osobě a vyjádřil přesvědčení, že pokud byl zamítnut i tento jeho důkazní návrh, zůstalo dokazování nekompletní.

Zdůraznil, že ve světle závěrů znaleckého ústavu je k němu nově třeba přistupovat jako k nemocnému člověku, jehož ovládací schopnosti byly podstatným způsobem omezeny. Přitom i nyní deklaroval, že je připraven nést následky svého jednání, nicméně odpovídající tomu, co se ve skutečnosti mezi ním a jeho dcerami stalo, při dostatečném zohlednění všech okolností, které mu polehčují, neboť je osobu bezúhonnou, která vždy lpěla na rodině. Uvedl, že pokud by ho soud uznal vinným ze spáchání některého z trestných činů, přičemž by to nemělo být v žádném případě znásilnění, je nutno uvažovat spíše o ochranné léčbě, která by přinesla více užitku než trest odnětí svobody, či případně o trestu odnětí svobody kratšího trvání v kombinaci s ochrannou léčbou.

K výroku o náhradě škody shodně jako v předchozím odvolacím řízení namítl promlčení stran poškozené [příjmení] s tím, že navíc považuje uplatněný nárok za přemrštěný a ani nelze přiznat náhradu škody podle již zrušeného právního předpisu. U poškozené [příjmení] vyzdvihl, že sama při hlavním líčení uvedla, že se necítí být poškozena a žádný finanční požadavek proti obžalovanému neuplatňuje. Jinak s výjimkou promlčení uplatnil stejné námítky. Dále k tomu uvedl, že i kdyby soud dospěl k závěru, že u [anonymizováno] vznikla posttraumatická porucha, není jediného důkazu, že by vznikla v době platnosti předpisu, ze kterého soud prvního stupně vycházel při svých závěrech o výši škody. Vyjádřil přesvědčení, že by poškozené měly být se vznesenými nároky na náhradu škody odkázány na řízení ve věcech občanskoprávních.

Závěrem i v tomto svém odvolání obžalovaný požádal o spravedlivé rozhodnutí, prosté všech předsudků a v souladu se skutkovými zjištěními, o kterých nebude žádných pochybností. Navrhl, aby odvolací soud původní rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání.

Vrchní soud v Praze shledal, že včas podané odvolání bylo podáno osobou oprávněnou a jeho odůvodnění má zákonné náležitosti.

U veřejného zasedání, konaného o podaném odvolání, obhájkyň obžalovaného připomněla, že jde o druhé rozhodnutí tohoto soudu a důvody, pro které bylo předchozí Vrchním soudem v Praze zrušeno, i pokyny, které z rozhodnutí o jeho odvolání vyplynuly. Současně vyjádřila přesvědčení, že těmto pokynům krajský soud nedostál. Pokud se k návrhu na další výslech poškozené [příjmení] prvoinstanční soud spokojil s vyjádřením JUDr. [anonymizováno], vyjádřila pochybnost, zda jde o skutečné stanovisko této poškozené. Podrobně rozvedla i další stěžejní argumenty písemně odůvodněného odvolání a učinila shodný závěrečný návrh.

Obžalovaný vyjádřil lítost nad tím, co se mezi ním a jeho dcerami stalo s tím, že doufá, že mu sexuologická léčba pomůže získat kontrolu. Poprosil o shovívavost, aby se mohl vrátit k rodině, která mu velmi chybí.

Zmocněnec poškozených navrhl zamítnutí odvolání obžalovaného, přičemž k otázce uplatněných nároků vyjádřil přesvědčení, že částky přiznané poškozeným nejsou nijak přehnaně vysoké.

Poukázal na to, že především B. a I. mají svým způsobem zkažený celý život již tím, že vyrůstaly v tak zvráceném prostředí, kde se chování obžalovaného bralo jako norma.

Státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v [obec] se ve veřejném zasedání vyjádřila k podanému odvolání. Zhodnotila napadený rozsudek jako správný, doplnění dokazování označila s ohledem na jeho závěry za nadbytečné a navrhla, aby odvolání bylo jako nedůvodné odvolacím soudem zamítnuto.

Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu odvolání obžalovaného podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad a shledal, že předcházející řízení i napadený rozsudek krajského soudu dílem trpí vadou zakládající kasační důvody předpokládané ustanovením § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu, i když ze zcela jiných než odvolatelem uváděných důvodů.

Úvodem je třeba podotknout, že věc je vrchním soudem projednávána podruhé. Původní rozsudek krajského soudu ze dne 24. listopadu 2015 byl zrušen v celém rozsahu usnesením vrchního soudu ze dne 1. března 2016, sp. zn. 10To 10/2016 z důvodů podle § 258 odst. 1 písm. c) tr. řádu a věc byla vrácena krajskému soudu, aby ve věci učinil rozhodnutí nové.

Na tomto místě je třeba uvést, že Krajský soud v Praze v rámci nového projednání věci doplnil dokazování v intencích zrušovacího usnesení, rozhodně splnil všechny jeho pokyny, když v přítomnosti znalců [příjmení] [jméno] [příjmení] a PhDr. [jméno] [příjmení], kteří v návaznosti na to doplnili své závěry, především podrobně vyslechl poškozenou [příjmení], a to nejen k okolnostem sepsu dopisu, kterým zpochybňovala vlastní předchozí tvrzení. Dokazování pak doplnil výsledkem svědkyně kpt. Mgr. [jméno] [příjmení], policejní komisařky, ke způsobu provedení výslechu poškozené, a především i ústavním revizním znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, sexuologie a klinická psychologie, stvrzeným u hlavního líčení pověřenými osobami.

Z hlediska ustanovení § 2 odst. 5 tr. řádu tak byly provedeny všechny potřebné a zřejmě i reálně dosažitelné důkazy, které mohly k objasnění skutkového stavu věci přispět a nalézací soud si tak vytvořil patřičný skutkový základ pro svoje rozhodnutí. Okolnosti svědčící proti obžalovanému byly objasňovány se stejnou pečlivostí jako okolnosti svědčící v jeho prospěch, shromážděné důkazy krajský soud pak hodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu, tedy nejen jednotlivě, ale i v jejich souhrnu a ve všech vzájemných souvislostech. Je třeba akceptovat, že soud prvního stupně neměl o trestné činnosti obžalovaného žádné pochybnosti.

Pro stručnost tak lze skutečně odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku, které i v tomto případě zcela odpovídá kritériím § 125 odst. 1 tr. řádu, neboť soud prvního stupně náležitě vyložil, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení, přičemž se vypořádal s obhajobou, kterou obžalovaný ve svých odvolacích námitkách v podstatě toliko zopakoval.

Vrchní soud takto zjistil, že nalézací soud učinil naprosto správná a úplná zjištění, že obžalovaný jako trestně odpovědný pachatel se na místech a v časech, náležitě specifikovaných ve výrocích o vině odvoláním napadeného odsuzujícího rozsudku, dopustil způsobem konkretizovaným v jednotlivých rozsudečných výrocích závažného chování vůči svým dcerám I., B. a Z., jímž zasáhl do jejich sexuální sféry, v důsledku čehož utrpěly dcery I. a B. dlouhodobě trvající posttraumatickou stresovou poruchu.

Podle názoru odvolacího soudu krajský soud nepochybil, pokud své skutkové závěry o vině obžalovaného založil především na usvědčujících výpovědích poškozených [příjmení] a B., a dále na dalších důkazech, včetně znaleckých posudků a výpovědí znalců, v písemném odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně reprodukováných, které hodnotil jak ve vzájemné provázanosti,

tak je podrobil i podrobnému rozboru z pohledu věrohodnosti, míry pravděpodobnosti a důkazní podloženosti jednotlivých relevantních tvrzení.

Závěry o hodnověrnosti, důkazní použitelnosti a spolehlivosti shora uvedených důkazů nalézací soud podložil i podpůrnými důkazy, v písemném odůvodnění napadeného rozhodnutí specifikovanými a zhodnocenými, a veškeré dostupné důkazy pak ještě dále hodnotil ve všech vzájemných podstatných souvislostech, přičemž se náležitě vypořádal s určitou změnou postoje poškozené nezl. B. [jméno].

Pokud obžalovaný nepopírá samotné sexuální styky se svými dcerami I. a B., ale toliko jejich násilný charakter, je i pro odvolací soud podstatné, že v tom byl základ výpovědi obou poškozených v podstatě shodný, ač mezi nimi nepanovaly nijak dobré vztahy. Posun v tvrzeních poškozené [příjmení] nemá po jejím slyšení v hlavním líčení ani odvolací soud za nijak zásadní, přičemž i v tom lze plně odkázat na vyčerpávající odůvodnění napadeného rozsudku, kde je k tomu vše podstatné uvedeno. I zde lze uvést, že hodnocení důkazů je doménou soudu prvního stupně, nad to však také podotknout, že obsah této výpovědi současně odráží i to, co obžalovaný svým chováním poškozené způsobil, pokud určitou míru násilí evidentně vnímá jako normu. Přitom zejména v rodinném prostředí nemusí být intenzita použitého násilí ve vztahu k trestnému činu znásilnění ani nijak vysoká, jak velmi správně také nalézací soud ve svém rozhodnutí rozvedl.

Pokud je odvolatelem namítáno, že soud prvního stupně neprovedl jím navrhované potřebné důkazy, pak je zcela na místě uvést, že se soud těmito návrhy zabýval a náležitě zdůvodnil, z jakých důvodů dokazování nedoplňoval. Je věcí soudu prvního stupně, aby v rámci dokazování vyhodnotil, které důkazy pro své rozhodnutí potřebuje a které nikoliv, přičemž argumentace soudu prvního stupně je naprosto přiléhavá. Návrh na další slyšení poškozené [příjmení] se přitom podle názoru odvolacího soudu odvíjí i od zřejmé dezinterpretace výpovědi poškozené [příjmení] v hlavním líčení ze dne [datum], neboť ta oproti stanovisku obhajoby uvedla, že si I. za svými tvrzeními stojí. Za podstatné má i odvolací soud, že poškozená [příjmení] deklarovala svůj setrvalý postoj také písemně a nic na tom nemění ani fakt, že tak učinila prostřednictvím svého zmocněnce. Je totiž zřejmé, že tímto způsobem reagovala na předvolání, o němž se dozvěděla osobně tak, jak o tom svědčí obsah č. l. 1111. Pokud by tedy měla zaujímat jakýkoliv jiný postoj, měla možnost ho sama u hlavního líčení uplatnit namísto písemného podání svého zmocněnce.

Pokud jde o návrh na pořízení revizního znaleckého posudku ve vztahu k posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie MUDr. [jméno] [příjmení] a PhDr. [jméno] [příjmení], Ph.D., má soud odvolací sice za pochopitelné, že se obžalovaný snaží z jeho pohledu nepříznivé závěry znaleckého posudku zvrátit, ale ani v této části nemohou jeho námitky obstát. Vrchní soud shledal, že krajský soud měl k dispozici řádný znalecký posudek, který stvrdili i u soudu slyšení znalci, přičemž současně reagoval i na tvrzení obžalovaného, se kterými se vypořádal tak, jak je uvedeno v napadeném rozsudku. Za této situace nelze krajskému soudu vytknout, neměl-li pochybnosti o závěrech tohoto znaleckého posudku. Ostatně proti argumentu obhajoby, že by si [anonymizováno] musela být vědoma této poruchy, lze dobře logicky postavit jiný, neboť také obžalovaný si dříve nebyl svého onemocnění vědom.

Pokud soudu prvního stupně nebylo odvoláním vytýkáno v podstatě nic jiného, než k bodům 1 a 2 napadeného rozhodnutí hodnocení důkazů zřejmě odlišné od obhajoby obžalovaného, je na místě připomenout významnou procesní zásadu, že pokud soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně právě podle ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu napadený rozsudek zrušit jen proto, že popřípadě sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. V takovém případě totiž nelze napadenému rozsudku vytknout žádnou vadu ve smyslu citovaného ustanovení (srov. č. 53/1992-. Sb. rozh. trest.). V přezkoumávané trestní věci se ovšem soud odvolací s hodnocením důkazů, provedeným soudem prvního stupně, zcela ztotožnil ve všech jeho bodech.

Správně zjištěný skutkový stav pak byl v případě všech poškozených podřazen i pod odpovídající normativní rámec.

Pochybení se však soud prvního stupně ve svém druhém rozhodnutí dopustil, pokud při zřejmé snaze o co nejpresnější formulaci výroku o vině ad 2) v reakci na doplněnou výpověď poškozené [příjmení] rozšířil popis skutku oproti původnímu rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že odvolání proti prvnímu rozsudku bylo podáno toliko obžalovaným, byl nalézací soud výslovně upozorněn na nutnost respektování zásady zákazu reformace in peius vyplývající z ustanovení § 264 odst. 2 tr. řádu. [jméno] však porušil, pokud takto popis skutku obohatil, ačkoli změna k horšímu nemůže nastat nejen v použité právní kvalifikaci, v druhu a výměře trestu, v ochranném opatření případně v náhradě škody nebo nemajetkové újmy ale ani ve skutkových zjištěních. Tady lze poukázat na rozhodnutí Ústavního soudu ČR, sp. zn. I. ÚS 670/05 i Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 5Tdo 741/2013.

Za těchto okolností nezbylo odvolacímu soudu než tento výrok z důvodu podle § 258 odst. 1 písm.

a) tr. řádu zrušit a na podkladě jinak správně zjištěného skutkového stavu znovu rozhodnout o vině obžalovaného skutkem popsáním shodně jako v prvním rozsudku nalézacího soudu, přičemž s větou skutkovou uvedl soud odvolací do souladu i větu právní, když původně formulovaný skutek řádně specifikované pohružky násilím neobsahoval.

V návaznosti na to nezbylo odvolacímu soudu než zrušit ve smyslu ustanovení § 258 odst. 2 tr. řádu celý výrok o trestu i další výroky, jako výrok o ochranném léčení i o náhradě škody a nemajetkové újmy poškozené [příjmení], neboť i ty měly svůj podklad ve zrušeném výroku o vině, a samostatně o nich rozhodnout.

Nicméně odvolací soud shledal, že tresty, které byly obžalovanému uloženy soudem prvního stupně, v zásadě odpovídají všem zákonným kritériím včetně hodnocení osoby obžalovaného i závažnosti jím spáchaných trestných činů, z hlediska uplatnění zásady zákazu reformace in peius však částečně zareagoval při širším vyvážení uloženého trestu odnětí svobody a ochranného léčení.

Soudu prvního stupně totiž nelze ani vytknout, že by nesprávně rozhodl o ochranném opatření, když v návaznosti na závěry revizního znaleckého posudku, které podrobně ve svém rozhodnutí reprodukoval, dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro uložení ochranného léčení sexuologického v ústavní formě, proto i soud odvolací rozhodl o ochranném opatření shodně.

Obžalovanému tedy uložil zmíněné ochranné léčení a trest odnětí svobody ve stejné výměře sedmi a půl let, pro jeho výkon však obžalovaného zařadil do mírnějšího typu věznice s dozorem, a to za použití § 56 odst. 3 tr. zákoníku. Na rozdíl od soudu prvního stupně totiž shledal důvody k použití tohoto ustanovení, které ostatně aplikoval nalézací soud již ve svém původním rozhodnutí. K tam zmíněným okolnostem se nepochybně přidává i fakt, že předpoklady pro zahájení alespoň nějaké formy léčebného procesu jsou v tomto typu věznice nepochybně vyšší, stejně tak možnosti zaměstnání obžalovaného ve výkonu trestu, což je faktor, který je třeba zohlednit i v návaznosti na rozhodování o uplatněných nárocích poškozených.

Je přitom na místě konstatovat, že s uložením uvedeného ochranného opatření nedošlo k porušení zákazu reformace in peius, neboť současně ukládaný trest je významně kratší než trest původně obžalovanému ukládaný, navíc bude obžalovaným vykonáván v mírnějším typu věznice. Také maximální lhůta zákonného přezkumu podmínek ochranného léčení je kratší, než rozdíl mezi obžalovanému ukládanými tresty odnětí svobody. Výměra nyní uloženého trestu odnětí svobody odpovídá všem okolnostem případu i závažnosti obžalovaným spáchaných skutků tak, jak soud prvního stupně správně tyto okolnosti vyhodnotil.

Odpovídajícím byl shledán i trest propadnutí věci, proto byl toliko se zpřesněným datem účinnosti, reflektujícím vývoj právní úpravy, obžalovanému uložen i tímto rozhodnutím.

Soudu prvního stupně nebylo možno ani vytknout, že by nesprávně rozhodl o uplatněných nárocích poškozených. Námitka promlčení u poškozené [příjmení] skutečně neobstojí s ohledem na nalézacím soudem citovaná ustanovení občanských zákoníků. Stran původní úpravy lze doplnit, že nemohla proběhnout ani lhůta subjektivní, pokud samotná porucha zdraví byla u poškozené diagnostikována až v průběhu trestního řízení. Nalézací soud se pak správně vypořádal s použitím původní úpravy k rozhodování o otázce náhrady škody podle původních předpisů, a to s odkazem na ustanovení § 3079 NOZ, když i u poškozené [příjmení] byla porucha zdraví způsobena již s počátkem nežádoucích sexuálních praktik obžalovaného a tedy v době účinnosti této právní úpravy. Plně odůvodněné jsou i závěry soudu prvního stupně pokud poškozeným přiznal nárok na náhradu nemajetkové újmy v penězích, kde byl také jejich návrhy vázán, přičemž k tomu i správně aplikoval ustanovení § 3079 odst. 2 NOZ a § 2957 NOZ. Proto zůstal stran poškozených [příjmení] a Z. K. rozsudek v této části nedotčen a odvolací soud shodně rozhodl o nárocích uplatněných za poškozenou [příjmení], když stejně posoudil i možnost její vlastní dispozice s uplatněným nárokem vůči stanovisku opatrovníka.

Přiznané výše rozhodně nejsou neadekvátně vysoké, jsou naopak nesouměřitelné s kvalitou jejich života nepochybně zásadně ovlivněnou i do budoucna chováním obžalovaného. I jednáním vůči dceři Z. obžalovaný zpřetrhal klíčové pouto v jejím životě tak, jak zcela výstižně konstatoval nalézací soud.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný.

Za splnění podmínek § 265a a § 265b trestního řádu však lze proti němu podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného, a dále odsouzenému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Odsouzený tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání odsouzeného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) - l) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch odsouzeného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 4. října 2016

JUDr. Zdeněk Sovák
předseda senátu